

KONYA İL SANAYİ DURUM RAPORU 2019

**T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
Konya Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü**

1- KONYA

1. KONYA İLİ SANAYİ YAPISI

Konya, hızlı gelişen ve dinamik yapıdaki sanayisi ile ülkemizin sanayi üretiminde önemli bir konuma yerleşmiştir. İmalat sanayinin gelişmesine paralel olarak ilde sınai ürün çeşitliliği artmış, iç ve dış ticarete konu olan ürün yelpazesi genişlemiştir. Konya'da ticarete konu olan mallar açısından, tarımsal ve hayvansal ürünler önemini devam ettirmekte olup, tarım makineleri, otomotiv yan sanayi, lastik-plastik ürünleri, ayakkabı, mobilya, tarıma dayalı işlenmiş ürünler, demir-çelik ürünleri, imalat makineleri, dokuma-giyim, tuz, alüminyum, mermer ticaret konusu olan sanayi ürünlerindendir. Sınai ve ticari faaliyetler merkez ilçeler olan Selçuklu, Karatay ve Meram'da yoğunlaşmış olmakla birlikte Akşehir, Beyşehir, Çumra, Ereğli, Seydişehir gibi ilçeler ilin sanayi üretimine önemli katkılar yapan sanayi kuruluşlarına sahiptir.

Konya'da; 9 adet Organize Sanayi Bölgesi, Bakanlığımız desteğiyle yapılan 17 adet, Bakanlığımız desteği olmadan yapılan 31 adet küçük sanayi sitesi ve 10 adet diğer sanayi alanları olmak üzere toplam 58 adet sanayi alanı bulunmaktadır.

Konya'da sanayinin gelişmesinde, yatırım ve üretim aşamasında yatırımcılara uygun ortamlar sağlayan **organize sanayi bölgeleri, küçük sanayi siteleri ve toplu işyerleri şeklindeki diğer sanayi siteleri** büyük önem taşımaktadır.

İstanbul Sanayi Odası tarafından açıklanan "Türkiye'nin ilk 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" sıralamasına Konya ilinden 2018 yılında 5 Sanayi firması bulunmaktadır.

2018 yılında İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu listesinde ise 15 firma yer almaktadır.

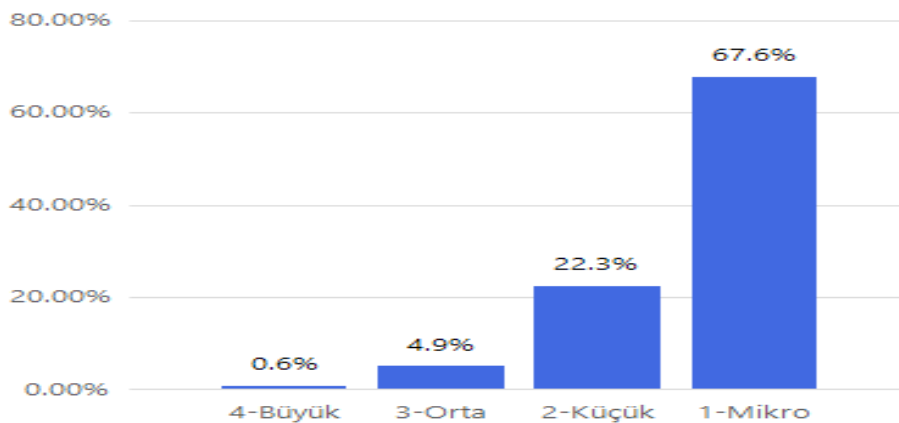
2018 yılı içinde "TİM tarafından yayımlanan Türkiye'nin ilk 1000 ihracatçı firması" sıralamasında, ilimizden 4 ihracatçı firma yer almaktadır.

1.1. Konya İli Sanayisi Genel Değerlendirme

Sanayi Sicil Bilgi sistemine kayıtlı işletmelerin ölçek, sektör ve çalışan sayısına göre dağılımı aşağıdaki gibidir:

a. Ölçek Dağılımı:

Konya ilinde bulunan sanayi işletmeler çalışan sayısına göre; %67,6 mikro, %22,3 küçük , %4,9 orta ve %0,6 oranında büyük ölçekli işletmelerdir.

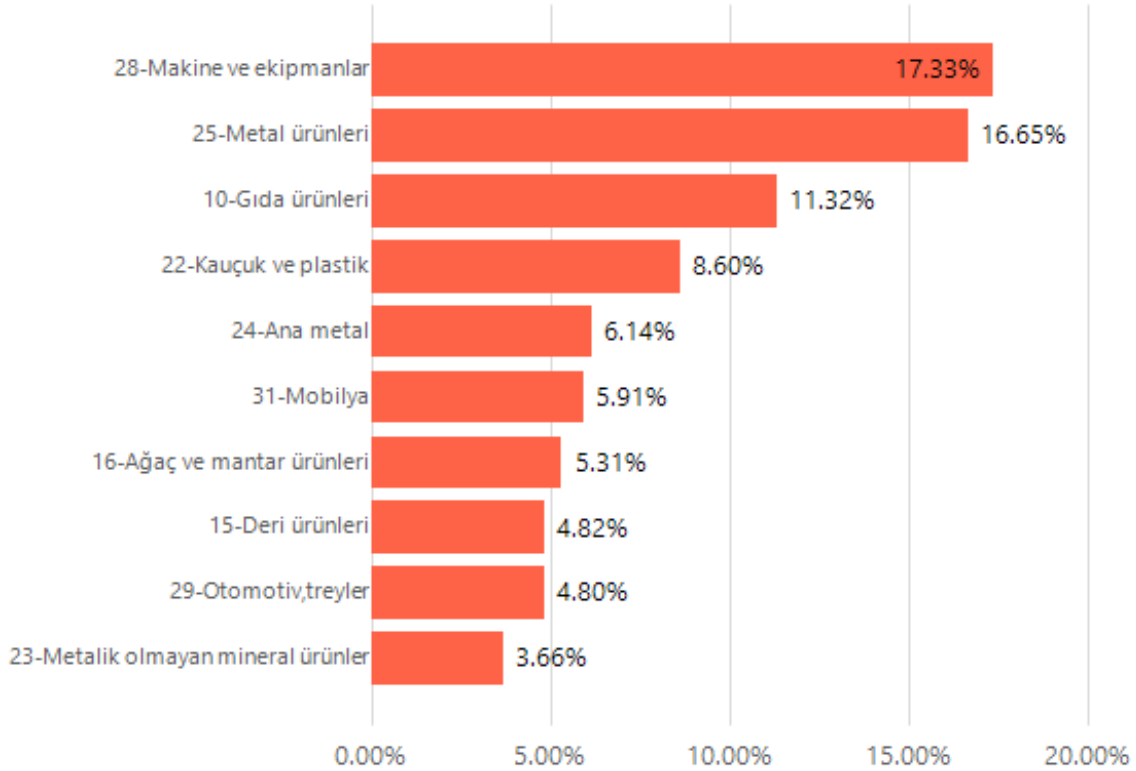

Konya İli Sanayisi Ölçek Dağılımı (%)

b. Sektörel Dağılım

Konya ilinde sanayi işletmelerinin sektörel dağılımı incelendiğinde, ilk sırada % 17,33 ile Makine ve ekipmanlar, ikinci sırada % 16,65 ile Metal ürünleri ve üçüncü sırada ise % 11,32 ile Gıda sektörü yer almaktadır.

Konya ilinde sanayi sektöründe istihdamda % 23,99 ile Gıda ürünleri, % 20,09 ile makine ve ekipmanlar sektörü, % 10,06 ile Metal ürünleri sektörü ilk üç sırada yer almaktadır.

Konya İlinde Sanayi İşletmelerinin Sektörel Dağılımı (İlk 10 Sektör) (%)

c. Çalışan Sayısı

Sektör Adı	Çalışan Sayısı	İl Payı
10-Gıda ürünleri	23165	23,99%
28-Makine ve ekipmanlar	19399	20,09%
25-Metal ürünleri	9717	10,06%
29-Otomotiv,treyler	9338	9,67%
22-Kauçuk ve plastik	6037	6,25%
24-Ana metal	4399	4,55%
23-Metalik olmayan mineral ürünler	4030	4,17%
14-Giyim eşyaları	2423	2,51%
31-Mobilya	2383	2,47%
27-Elektrikli teçhizat,	2039	2,11%
Toplam	96580	

Konya İlinde Çalışan Sayısına Göre İlk 5 Büyük İşletme Aşağıda Sıralanmıştır:

- Aydınlar Yedek Parça Sanayi ve Ticaret
- Konya Şeker Sanayi ve Ticaret A.Ş.
- Konya Şeker Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi Çumra Şekerli Mamuller Şubesi
- Panagro Tarım Hayvancılık Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş.
- Türkiye Şeker Fabrikaları Anonim Şirketi - Ereğli Şeker Fabrikası

1.2 KONYA İLİNDE SANAYİ BÖLGELERİ

1.2.1. Organize Sanayi Bölgeleri

Konya ilinde 9 adet sicil almış OSB bulunmaktadır.

1.2.1.1. Altyapı İnşaatı Tamamlanan Organize Sanayi Bölgeleri

Konya 1. Organize Sanayi Bölgesi (Sicil No:159)

- Proje doluluk oranı %85'dir.
- Ağırlıklı sektör grubu; metal işleme, kauçuk-plastik ürünleri, beton ürünleri, tarım makinalarıdır.

Konya Organize Sanayi Bölgesi (Sicil No: 42)

- Proje doluluk oranı % 82'dir.
- Ağırlıklı sektör grubu; makine, otomotiv yedek parça, treyler, döküm, kauçuk ve plastik

Akşehir Organize Sanayi Bölgesi (Sicil No:31)

- Proje doluluk oranı % 80'dir.
- Ağırlıklı sektör grubu; tarım makinaları, gıda, metal işleme

Beyşehir Organize Sanayi Bölgesi (Sicil No:58)

- Proje doluluk oranı % 42'dir.
- Ağırlıklı sektör grubu; maden, silah sanayi, metal işleme

Çumra Organize Sanayi Bölgesi (Sicil No: 50)

- Proje doluluk oranı % 49'dur.
- Ağırlıklı sektör grubu; Gıda, Tarım makinaları

Ereğli Organize Sanayi Bölgesi (Sicil No:35)

- Proje doluluk oranı % 62'dir.
- Ağırlıklı sektör grubu; Gıda, Tarım makinaları, Metal işleme

Karapınar Organize Sanayi Bölgesi (Sicil No: 238)

- Proje doluluk oranı % 82'dir.
- Ağırlıklı sektör grubu; Gıda, Tarım makinaları

Seydişehir Organize Sanayi Bölgesi (Sicil No: 22)

- Proje doluluk oranı % 14'dür.
- Ağırlıklı sektör grubu; Mobilya, Silah sanayi, Metal işleme

1.2.1.2. Devam Eden Organize Sanayi Bölgeleri

Kulu Organize Sanayi Bölgesi (Sicil No: 186)

İmar planı onaylanmış olup, proje ve altyapı için kredi talebinde bulunulmuştur.

1.2.1.3. Yatırım Programında Yer Almayan OSB Projeleri

Ilgın Organize Sanayi Bölgesi;

➤ 156,4 ha alan için yer seçimi kesinleşmiş olup, müteşebbis heyet oluşturulduktan sonra tescili yapılacaktır.

Sarayönü Organize Sanayi Bölgesi;

➤ 212,5 ha alan için yer seçimi kesinleşmiş olup, müteşebbis heyet oluşturulduktan sonra tescili yapılacaktır.

Konya Tarım Makinaları İhtisas Organize Sanayi Bölgesi;

➤ 26/10/2017 tarihinde 313 ha alan için yer seçimi toplantısı yapılmış olup, Tarım ve Orman Müdürlüğünün görüşü beklenmektedir.

1.2.2. Endüstri Bölgesi

Karapınar Enerji İhtisas Endüstri Bölgesi

- Ülkemizde güneş enerjisinden elektrik üretimi yatırımlarının cazip hale getirilmesi amacıyla, Konya Valiliği'nin talebiyle Konya İli Karapınar İlçesi'ndeki 2718,6 ha (I. Kısım) ve 3240,1 ha (II. Kısım) olmak üzere toplamda 5958,7 ha büyüklüğündeki alan, Karapınar Enerji İhtisas Endüstri Bölgesi olarak ilan edilmiştir.
- Karapınar Enerji İhtisas Endüstri Bölgesinde 3.000-3.500 MW Kurulu güç kapasitesine sahip güneş enerjisi santrali kurulabilecektir.
- Bugüne kadar Maliye ve Hazine Bakanlığınca arazilerin Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı adına Endüstri Bölgesi olarak tahsisi yapılmış, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı arasında işbirliği protokolü imzalanmıştır.
- Ayrıca Karapınar Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanı (YEKA) Yurtiçinde Üretim Karşılığı Tahsisi (YÜKT) yarışma ilanı 20 Ekim 2016 tarihli Resmi Gazetede yayımlanmıştır.
- 20 Mart 2017 tarihinde gerçekleştirilen yarışma ile 1000 MW bağlantı kapasitesi için Yurt İçinde Üretim Karşılığı Tahsis olarak; 500 MWp/yıl kapasiteli FV güneş modülü üretim fabrikasının ve AR-GE Merkezinin kurulması, AR-GE faaliyetlerinin yürütülmesi ve toplam 1000 MW kurulu gücündeki Güneş Enerjisi Elektrik Üretim Tesisinin kurularak devreye alınması öngörülmektedir.
- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından yapılan yarışmalar neticesinde; Hanwha Kalyon Güneş Enerjisi Üretim A.Ş. 1000 MW'lık projesi ile, toplamda 20 MW'lık kapasite ile Afta Enerji, Solana Enerji ve AAB Enerji firmaları Bölgede yatırım yapmaya hak kazanmıştır.
- Bölgenin imar ve parselasyon planı onaylanmıştır.
- Endüstri Bölgeleri Kanunu gereği Bölgede yer alacak yatırımcıların sabit yatırım tutarlarının on binde birini Bakanlığımız Merkez Saymanlık Müdürlüğüne yatırmaları gerekmektedir.
- 20 MW kapasiteye sahip 3 firma tarafından söz konusu bedeller yatırılmıştır. Bu firmaların yer tahsisi kesinleştirilmiş olup, irtifak hakkı tesis edilmesi için Bakanlığımızca Milli Emlak Genel Müdürlüğü'ne yazılmıştır.
- Hanwha-Kalyon firması tarafından henüz bedel yatırılmadığından dolayı bu firmaya yer tahsisi yapılamamıştır.
- Kesin yer tahsisi yapılan toplam 20 MW kapasiteli 3 firma, santral kurulumlarına başlayacaktır.

1.2.3. Sanayi Siteleri

1.2.3.1 Tamamlanan Sanayi Siteleri

Konya ilinde Bakanlığımız desteği ile yapılan 4.602 işyerilik 17 adet Sanayi Sitesi hizmete sunulmuştur.

SIRA NO	KOOPERATİF ADI	İşYERİ SAYISI	DOLU İşYERİ SAYISI	BOř İşYERİ SAYISI	DOLULUK ORANI (%)
1	Akşehir SS -1.Bölüm	341	341	0	100
2	Akşehir SS -2.Bölüm	428	428	0	100
3	Bozkır SS	53	53	0	100
4	Bozkır Özlem SS	46	46	0	100
5	Çumra SS	174	174	0	100
6	Ereğli Hızarcılar ve Mar. SS	112	112	0	100
7	Ereğli SS	350	350	0	100
8	İlgın SS	92	92	0	100
9	Karapınar SS -1. Bölüm	110	110	0	100
10	Karapınar SS II Bölüm	60	60	0	100
11	Karatay SS-I+II Bölüm	1059	1059	0	100
12	Bayrakçı SS-I+II Bölüm	445	430	15	97
13	Hızarcılar SS	104	96	8	92
14	Anadolu Teknik SS-I + II Bölüm	684	671	13	98
15	Merkez Zafer SS	434	424	10	98
16	Yunak SS	90	66	24	73
17	Kulu SS	90	90	0	100
	TOPLAM	4.672	4.602	70	98

1.2.3.2. Devam Eden Sanayi Sitesi

Devam eden sanayi sitesi bulunmamaktadır.

1.3 KONYA İLİNDE YÜRÜTÜLEN TEKNOLOJİK DÖNÜŞÜM FAALİYETLERİ

Bakanlığımız tarafından sanayimizin teknoloji düzeyinin artırılmasına yönelik AR-Ge desteği, Tekno girişim Sermayesi Desteği, Teknolojik Ürün Yatırım Desteği, Teknolojik Ürün Deneyim Belgesi, San-Tez Projeleri, Teknoloji Geliştirme Bölgeleri, Teknolojik Ürün Tanıtım ve Destek Programına ilişkin birçok faaliyet yürütülmektedir.

Sektör/Birimlere Göre Konya İlinde Yürütülen Teknolojik Dönüşüm Faaliyetleri

Faaliyet	Sektör/Birim	Sayı
Arge Merkezi	Ambalaj	1
	Bankacılık ve Finans	1
	Dökümcülük	2
	Elektrik-Elektronik	3
	Gıda	2
	Hayvancılık	1
	İlaç	1
	Kimya	1
	Makine ve Teçhizat İmalatı	7
	Mobilya	1
	Otomotiv Tasarımı ve Mühendislik	1
	Otomotiv Yan Sanayi	1
	Ulaştırma ve Lojistik	1
Toplam Ar-Ge Merkezi		23
Tasarım Merkezi	Mobilya	1
	Tarım	1
	Makine ve Teçhizat İmalatı	2
	Medya ve İletişim	1
	Ambalaj	1
	İmalat Sanayi	1
Toplam Tasarım Merkezi		7
TGB	Konya Teknokent Teknoloji Geliştirme Bölgesi	1
	Innopark Konya Teknoloji Geliştirme Bölgesi	1
Toplam TGB		2
Faaliyet Toplamı		32

Konya İli Faydalı Model, Marka, Patent ve Tasarım İstatistikleri

Faaliyet	2002-2017	2018	2018 Yılı TR Payı (%)	2002-2018 Dönemi TR Payı (%)
Faydalı Model Başvurusu	2347	151	5,6	5,4
Marka Başvurusu	30.521	2781	2,63	2,67
Patent Başvurusu	1487	186	2,53	2,80
Tasarım Sayısı	13.424	1348	3,81	2,70
Dosya Sayısı	3584	358	4,69	3,52

1.4. KONYA İLİNDE BAKANLIĞIMIZ İLGİLİ KURULUŞLARI TARAFINDAN SAĞLANAN DESTEKLER

1.4.1 KOSGEB Tarafından Sağlanan Destekler

KONYA İli KOSGEB Destekleri

Sıra	Veri	2018 Yılı		İl Toplamı (2012-2018 Yılları Arası)	
1	Toplam Destek Tutarı (TL)*	51.203.057		143.369.949	
	Kredi Faiz Programları Gerçekleşme **	Oluşturulan Kredi Hacmi (TL)	KOSGEB Tarafından Karşılanan Faiz Tutarı (TL)	Oluşturulan Kredi Hacmi (TL)	KOSGEB Tarafından Karşılanan Faiz Tutarı (TL)
		200.433.478	15.638.710	361.539.569	37.213.280
2	DİĞER BİLGİLER	TEKMER / İŞBİRLİĞİ PROTOKOL BİLGİLERİ		-	
		İŞGEM BİLGİLERİ		-	
		KOSGEB TEMSİLCİLİKLERİ		Karapınar Ticaret Ve Sanayi Odası, Ereğli Konya Ticaret Ve Sanayi Odası, Seydişehir Esnaf Ve Sanatkârlar Odası ve Konya Ticaret Odası 2018 yılında faaliyete geçmiştir.	

		LABORATUVAR HİZMETLERİ	İlde bulunan laboratuvarlardan yararlanan işletme sayısı 283 ve yapılan test-analiz sayısı 3.918'dir.
		UYGULAMALI GİRİŞİMCİLİK EĞİTİM BİLGİLERİ	2018 yılında düzenlenen 171 adet Uygulamalı Girişimcilik Eğitimleri sonucunda 3.623 girişimci adayı Katılım Belgesi almaya hak kazanmıştır.

* KOSGEB Destek Programları Yönetmeliği kapsamında sağlanan desteklerdir.

** KOSGEB Kredi Faiz Destekleri Yönetmeliği kapsamında sağlanan desteklerdir.

1.4.2 TÜBİTAK Tarafından Sağlanan Destekler

Konya iline akademik destekler kapsamında 1 Ocak 2018 31 Aralık 2018 döneminde 2019 yılı sabit fiyatlarıyla toplam 7.016.981 TL destek sağladık.

Konya ilinde özel sektöre yönelik destekler kapsamında 1 Ocak 2018 31 Aralık 2018 döneminde 86 firmanın/üniversitenin/kuruluşun 91 projesine 2019 yılı sabit fiyatlarıyla toplam 15.991.737 TL destek sağladık 22.845.338 TL'lik Ar Ge hacmi oluşturduk.

Konya ilinde 1 Ocak 2018 31 Aralık 2018 döneminde toplam 23 teknogirişim firmasına 2019 yılı sabit fiyatlarıyla toplam 1.673.861 TL bütçe tahsis ettik.

Konya iline bilim insanı destekleri kapsamında 1 Ocak 2018 31 Aralık 2018 döneminde 2019 yılı sabit fiyatlarıyla toplam 1.465.752 TL destek sağladık.

Konya iline uluslararası işbirliğine yönelik destekler kapsamında 1 Ocak 2018 31 Aralık 2018 döneminde 2019 yılı sabit fiyatlarıyla toplam 40.233 TL destek sağladık.

Konya ilinde bilim ve toplum faaliyetlerine 1 Ocak 2018 31 Aralık 2018 döneminde 2019 yılı sabit fiyatlarıyla toplam 1.743.139 TL destek sağladık.

Konya ilinde toplumumuzda bilim kültürünü yaygınlaştırmak için 1 bilim merkezi kurulmuştur.

Konya ilinde Bilim Fuarları Destekleme Programı kapsamında 45.800 öğrencinin katkılarıyla 229 okulda, 3.435 bilim fuarı projesi destekledik.

1.5. KONYA İLİ DIŞ TİCARET YAPISI

Konya ili ihracatı; ağırlıklı olarak Avrupa Birliği ülkelerine yöneliktir. Ayrıca G-8 ülkeleri, komşu ülkeler ve Ortadoğu ülkelerine de ihracat yapılmaktadır. 2018 yılında en fazla ihracat yapılan ülkeler sırasıyla 250.859.389-\$ ile Irak, 126.626.357-\$ ile Almanya, 75.611.721-\$ ile İtalya, 72.535.974-\$ ile Cezayir, 57.848.078-\$ ile A.B.D., 50.858.068-\$ ile Rusya, 47.270.632-\$ ile Polonya, 46.870.191-\$ ile Suudi Arabistan, 43.096.370-\$ ile Mısır, 42.253.605-\$ ile İran'dır.

İhracatta en önemli sektörler ihracat tutarlarına göre; motorlu kara taşıtlarının motorlarıyla ilgili parça ve aksesuarları, pompa, kompresör, musluk ve vana, gıda, içecek ve tütün işleyen makineler, tarım ve orman makineleri, fırın ürünleri, başka yerde sınıflandırılmamış metal eşya, içten yanmalı motor ve

türbin, demir-çelik dışındaki ana metal sanayi, plastik ürünleri, cam ve cam ürünleri, motorlu kara taşıtlarının karasörleri ve römorkları, silah ve mühimmat, işlenmiş sebze ve meyveler, mil yatağı, dişli, dişli takımı ve tahrik tertibatı, diğer genel amaçlı makineler, takım tezgahları öğütülmüş tahıl ürünleri, kaldırma ve taşıma teçhizatı olarak sıralanmaktadır.

Konya ili ithalatında ise tahıl ve başka yerde sınıflandırılmamış bitkisel ürünler, sentetik kauçuk ve plastik hammaddeler, sığır, koyun, keçi, at, eşek, bardo, katır v.b., takım tezgahları, demir-çelik dışındaki ana metal sanayi, demir-çelik ana sanayi, kağıt hamuru, kağıt ve mukavva, ana kimyasal maddeler (kimyasal gübre ve azotlu bileşikler hariç), motorlu kara taşıtlarının motorlarıyla ilgili parça ve aksesuarları, maden kömürü, bitkisel ve hayvansal sıvı ve katı yağlar, Mil yatağı, dişli, dişli takımı ve tahrik tertibatı, plastik ürünleri, atık ve hurdalar, pompa, kompresör, musluk ve vana, diğer genel amaçlı makineler olarak sıralanmaktadır.

En fazla ithalat yapılan ülkelerin başında; 169.787.610-\$ ile Çin, 144.365.296-\$ ile Rusya, 51.124.387-\$ ile Almanya, 49.011.583-\$ ile İtalya, 36.434.970-\$ ile Ukrayna, 34.489.012-\$ ile Brezilya, 22.738.134-\$ ile Tayvan başta olmak üzere A.B.D., İspanya, Hindistan ve Suudi Arabistan gelmektedir.

Konya İlinin ilk 10 Ülke bazında dış ticareti aşağıdaki gibidir.

İhracat		İthalat	
Ülke	Paylar (%)	Ülke	Paylar (%)
Irak	14	Çin	18,7
Almanya	7	Rusya	15,9
İtalya	4,2	Almanya	5,6
Cezayir	4	İtalya	5,4
ABD	3,2	Ukrayna	4
Rusya	2,8	Brezilya	3,8
Polonya	2,6	Tayvan	2,5
Suudi Arabistan	2,6	ABD	2,2
Mısır	2,4	Hindistan	2,2
İran	2,4	İspanya	2,1

İlin Dış Ticarete Konu Olan Sektörleri

- Motorlu kara taşıtlarının motorlarıyla ilgili parça ve aksesuarları
- Pompa, kompresör, musluk ve vana
- Gıda, içecek ve tütün işleyen makineler
- Tarım ve orman makineleri
- Fırın ürünleri
- Başka yerde sınıflandırılmamış metal eşya
- Kakao, çikolata ve şekerleme
- Demir-çelik dışındaki ana metal sanayi
- Plastik ürünleri
- Başka yerde sınıflandırılmamış hayvanlar ve hayvansal ürünler
- Motorlu kara taşıtlarının karasörleri ve römorkları
- Silah ve mühimmat
- İşlenmiş sebze ve meyveler
- Mil yatağı, dişli, dişli takımı ve tahrik tertibatı
- Diğer genel amaçlı makineler
- Takım tezgahları
- Öğütülmüş tahıl ürünleri
- Kaldırma ve taşıma teçhizatı başta olmak üzere sıralanmaktadır.

Türkiye genelinde 2018 yılı İllerin İhracat Performanslarına bakıldığında İlimiz % 1,06 ihracat payı ile 13. sırada yer almaktadır.

İthalata konu olan sektörler:

Tahıl ve başka yerde sınıflandırılmamış bitkisel ürünler

Sentetik kauçuk ve plastik hammaddeler

Sığır, koyun, keçi, at, eşek, bardo, katır v.b.,

Takım tezgahları

Demir-çelik dışındaki ana metal sanayi

Demir-çelik ana sanayi

Kağıt hamuru, kağıt ve mukavva, ana kimyasal maddeler (kimyasal gübre ve azotlu bileşikler hariç)

Motorlu kara taşıtlarının motorlarıyla ilgili parça ve aksesuarları

Maden kömürü

Bitkisel ve hayvansal sıvı ve katı yağlar

Mil yatağı, dişli, dişli takımı ve tahrik tertibatı

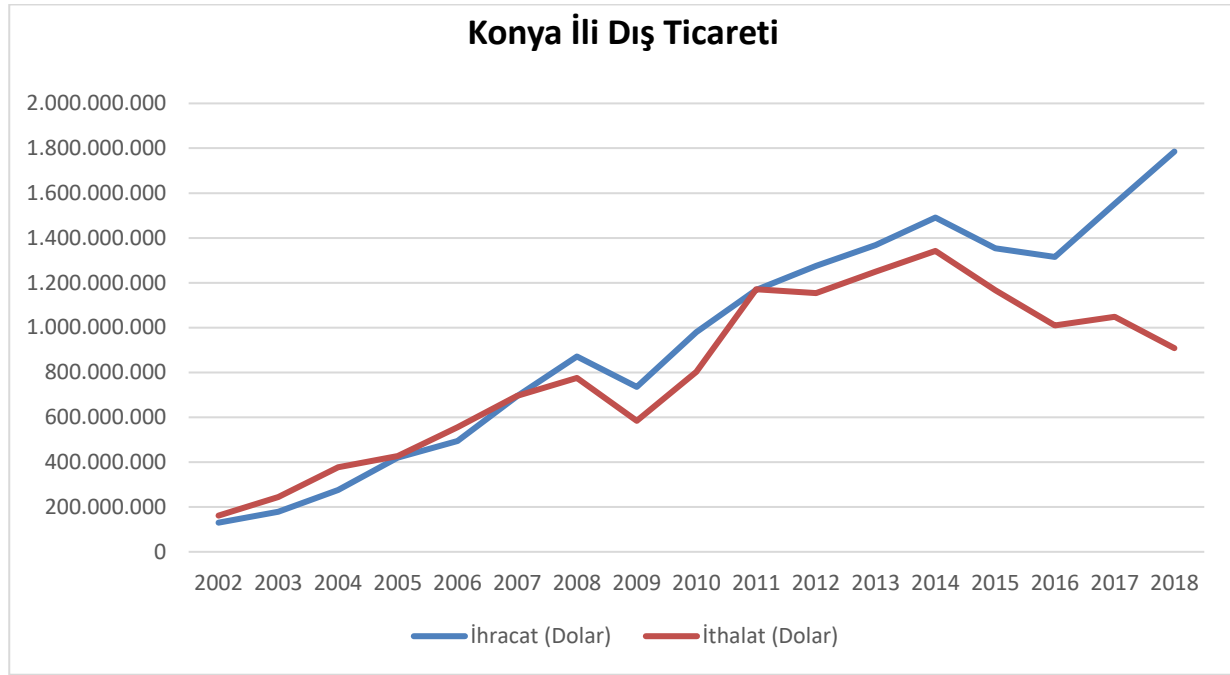
Plastik ürünleri

Atık ve hurdalar

Pompa, kompresör, musluk ve vana

Diğer genel amaçlı makineler olarak sıralanmaktadır.

Konya İli dış ticaretinin 2002-2018 seyri aşağıdaki grafikte gösterilmiştir.

İlin Dış Ticarete Konu Olabilecek Potansiyeli

Ana metal sanayi, makine ve ekipman, enerji üretimi (**g**üneş enerjisi santrali, rüzgâr enerjisi santrali), savunma sanayi, tarım ve tarıma dayalı sanayi sektörleri dış ticarete konu olabilecek potansiyele sahip sektörlerdir.

SEKTÖR BAZINDA İHRACAT VERİLERİ (2013-2018) (1.000 \$)

Sektör	İhracat(USD) 2013	Sektörün İl İhracatındaki Payı (%) 2013	İhracat(USD) 2014	Sektörün İl İhracatındaki Payı (%) 2014	İhracat(USD) 2015	Sektörün İl İhracatındaki Payı (%) 2015	İhracat(USD) 2016	Sektörün İl İhracatındaki Payı (%) 2016	İhracat(USD) 2017	Sektörün İl İhracatındaki Payı (%) 2017	İhracat(USD) 2018	Sektörün İl İhracatındaki Payı (%) 2018
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	11.810	0,86	14.339	0,96	17.375	1,28	15.347	1,17	12.590	0,81	29.751	1,67
GIDA	226.000	16,52	265.186	17,79	244.914	18,10	251.813	19,17	273.351	17,66	309.212	17,32
TEKSTİL	23.709	1,73	21.960	1,47	18.554	1,37	16.470	1,25	19.918	1,29	20.430	1,14
DERİ VE AYAKKABI	2.954	0,22	3.647	0,24	4.500	0,33	4.894	0,37	12.501	0,81	20.804	1,17
PLASTİK VE KAUÇUK ÜRÜNLER	68.735	5,02	70.327	4,72	61.158	4,52	63.715	4,85	68.109	4,39	78.282	4,38
ANA METAL	160.923	11,76	164.312	11,02	45.227	3,34	43.981	3,35	66.344	4,28	88.490	4,96
MAKİNE	398.510	29,14	455.187	30,54	453.463	33,51	415.451	31,63	502.177	32,44	586.132	32,83
OTOMOTİV	278.971	20,39	299.922	20,12	265.807	19,64	261.204	19,88	303.882	19,63	303.994	17,03
MOBİLYA	23.290	1,70	22.124	1,48	19.607	1,45	19.811	1,50	20.524	1,32	25.686	1,44
DİĞER	173.176	12,66	173.595	11,66	222.693	16,46	220.646	16,83	268.723	17,37	322.398	18,06
TOPLAM	1.368.078	100	1.490.599	100	1.353.298	100	1.313.332	100	1.548.119	100	1.785.179	100

Kaynak:tuik.gov.tr

SEKTÖR BAZINDA İTHALAT VERİLERİ (2013-2018) (1.000 \$)

Sektör	İthalat(USD) 2013	Sektörün İl İthalatındaki Payı (%) 2013	İthalat(USD) 2014	Sektörün İl İthalatındaki Payı (%) 2014	İthalat(USD) 2015	Sektörün İl İthalatındaki Payı (%) 2015	İthalat(USD) 2016	Sektörün İl İthalatındaki Payı (%) 2016	İthalat(USD) 2017	Sektörün İl İthalatındaki Payı (%) 2017	İthalat(USD) 2018	Sektörün İl İthalatındaki Payı (%) 2018
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	44.317	3,55	13.560	1,01	57.127	4,89	41.142	3,87	52.887	5,05	45.586	5,02
GIDA	42.837	3,43	43.819	3,27	42.132	3,61	37.385	3,52	56.758	5,42	45.012	4,95
TEKSTİL	10.147	0,81	9.759	0,73	9.273	0,79	6.908	0,65	6.059	0,58	8.305	0,91
DERİ VE AYAKKABI	2.785	0,22	1.757	0,13	673	0,06	344	0,03	273	0,03	194	0,02
PLASTİK VE KAUÇUK ÜRÜNLER	53.737	4,30	51.762	3,86	43.226	3,70	44.549	4,19	35.226	3,36	32.211	3,55
ANA METAL	126.361	10,11	138.639	10,33	97.912	8,38	63.161	5,95	90.556	8,64	89.112	9,81
MAKİNE	293.439	23,48	297.837	22,20	301.469	25,80	228.401	21,51	206.406	19,70	164.089	18,06
OTOMOTİV	38.888	3,11	48.926	3,65	39.161	3,35	35.763	3,37	32.512	3,10	38.097	4,19
MOBİLYA	7.001	0,56	8.057	0,60	6.846	0,59	4.692	0,44	5.465	0,52	6.618	0,73
DİĞER	630.188	50,43	727.416	54,22	570.507	48,83	599.400	56,47	561.294	53,6	479.324	52,76
TOPLAM	1.249.700	100	1.341.532	100	1.168.326	100	1.061.745	100	1.047.436	100	908.548	100

Kaynak:tuik.gov.tr

1.6 İL SANAYİSİNDE ÖNE ÇIKAN YATIRIM ALANLARI

1.6.1. Talebi Karşılamaya Yönelik Yatırımlar

İlimizdeki talebi karşılamaya yönelik çeşitli sektörlerce alınan teşvik belgesi dağılımına bakıldığında 2011- 2018 (ilk altı ay) döneminde 16 adet yabancı sermayeli yatırım ve 898 adet yerli sermayeli yatırım olmak üzere 6.083-Milyon TL tutarlı toplam 914 adet yatırım teşvik belgesi alınmıştır. Yabancı sermayeli yatırımlar ağırlıklı olarak imalat sektöründe olmak üzere enerji, hizmet ile tarım ve madencilik sektöründe sıralanmaktadır. Yerli sermayeli yatırımlar ise ağırlıklı olarak imalat, enerji, hizmetler, tarım ve madencilik sektöründe sıralanmaktadır.

2018 yılında Konya iline yatırım yapmak üzere çeşitli sektörlerce 7 adet yabancı sermayeli, 160 adet yerli sermayeli olmak üzere toplam 167 adet yatırım teşvik belgesi alınmış olup tutarı 1.739-milyon TL'dir. Yabancı sermayeli yatırımlar ağırlıklı olarak imalat sektöründe olmak üzere tarım sektöründe, yerli sermayeli yatırımlar ise ağırlıklı olarak imalat, hizmetler, enerji, tarım ve madencilik olarak sıralanmaktadır.

1.6.2. Potansiyeli Değerlendirmeye Yönelik Yatırımlar

Konya ilinin sanayi ve ticaretinin gelişiminde ilin sahip olduğu tarımsal potansiyelin önemli etkisi olmuştur. Ticarete konu olan ürünler olarak, tarımsal ve hayvansal ürünler açısından önemini devam ettirmekte olan ilimiz, son yıllarda imalat sanayinde sağlanan gelişme ve ürün çeşitliliği ile sanayi ürünlerinde de Türkiye iç ticaretinde önemli paya sahip illerden biri haline gelmiştir. Tarım makineleri, otomotiv yedek parça ürünleri, lastik-plastik ürünleri, tarıma dayalı işlenmiş ürünler, demir- çelik ürünleri, imalat makineleri, ayakkabı, mobilya, dokuma-giyim, tuz, alüminyum, mermer ilde ticarete konu olan başlıca sanayi ürünleridir. Konya-Kayacık Lojistik Merkezi'nin faaliyete geçmesi ile birlikte Konya'da ticari faaliyetlerin daha fazla ivme kazanacağı beklenmektedir. Üniversiteleri, iş geliştirme merkezleri, teknoloji parkları, organize sanayi bölgeleri, etkin sivil toplum kuruluşları ve bu kurumların arasında gelişmekte olan işbirliği bölge için diğer önemli avantajlar olarak sayılabilir.

Konya sanayisinde makine ve teçhizat, otomotiv yan sanayi, gıda ve içecek, ana metal sanayi, metalik olmayan diğer ürünler, plastik ve kauçuk ürünleri öne çıkan sektörlerdir. Konya ekonomisinde bu sektörler, üretim, tüketim, istihdam, yaratılan katma değer, geri ve ileri bağlantılı sektörlerde yaratılan etkiler gibi ekonomik değerler açısından büyük önem arz etmektedir.

Orta ve ileri teknoloji düzeyine sahip olan **makine ve ekipman imalatı** sektörü Konya imalat sanayinde hâlihazırda bölgede rekabet avantajı yüksek sektörlerden bir diğeri olarak öne çıkmaktadır. Sektör Bölge sanayisinde en fazla istihdamın yaratıldığı 3. sektör konumundadır. Konya'daki toplam İmalat Sanayi İstihdamının % 17'sini oluşturmaktadır.(sgk.gov.tr) Sektörün istihdam yoğunlaşma rakamlarının yüksek seyretmesi sektörün bölgede uzmanlaşma düzeyinin yüksek olduğunu göstermektedir. Konya, özellikle araç üstü ekipman sanayinde önemli gelişmeler göstermektedir. Sektörde bir diğer alt faaliyet olan değirmen makineleri sektöründe dünyanın birçok ülkesine un, irmik ve makarna fabrikaları ve donanımları ihraç edilmektedir. Makine ve ekipman imalatında kaynak makineleri, kompresörler, araç üstü ekipmanlar, metal işleme makineleri, giyotin makas, pres, hidrolik silindir, hidrolik pompa, motor yenileme makineleri ve takım tezgahları önemli üretim kalemleridir.

Otomotiv yan sanayi firmalarının, bazı mamuller dışındaki tüm parçaları içeren ürün gamı, ülkemizde imal edilen taşıt araçlarının yüzde 85–90 oranında yerli imal edilmesine imkân verecek çeşitliliktedir. Taşıt araçları imalat sanayine yönelik üretim yapan firmalarca imal edilen başlıca ürün grupları; komple motor ve motor parçaları, aktarma organları, fren sistemleri ve parçaları, hidrolik ve pnömatik aksamlar, süspansiyon parçaları, emniyet aksamları, kauçuk ve lastik parçalar, şasi aksam ve parçaları, dövme ve döküm parçalar, elektrik ekipmanları ve aydınlatma sistemleri, oto camları ve koltuklardır.

İlin Huğlu ve Üzümlü mahallelerinde av tüfeği, muhtelif silah ve mühimmat imalatı ve parçalarını yapan çok sayıda işletme bulunmaktadır. Bölge bu yönüyle savunma sanayine yatırım yapmayı düşünen potansiyel yatırımcılara önemli fırsatlar sunmaktadır. Sektörde 5'i il merkezinde olmak üzere yaklaşık 187 firma faaliyet göstermektedir.

Konya ilinin elektrik enerjisi ihtiyacı mevcut durumda hidrolik ve termik santrallarda yapılan üretimlerle karşılanmaktadır. Güneş enerjisinden elektrik üretimi yatırımlarının cazip hale getirilmesi amacıyla Karapınar İlçesi'ndeki 2718,6 ha (I. Kısım) ve 3240,1 ha (II. Kısım) olmak üzere toplamda 5958,7 ha büyüklüğündeki alan, 08/09/2012 tarih ve 28405 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Bakanlar Kurulu Kararı ile **Karapınar Enerji İhtisas Endüstri Bölgesi** olarak ilan edilmiştir. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından yapılan yarışmalar neticesinde; 4 enerji firması bölgede yatırım yapmaya hak kazanmıştır. Karapınar Enerji İhtisas Endüstri Bölgesinin tamamlanmasıyla bölgenin enerji alanında önemli kazanımlar elde etmesi mümkün olacaktır.

1.7 SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Sanayinin çoğunluğu kurumsallaşamamış KOBİ'lerden oluşmaktadır. Firmalar arasında kümelenme, ortaklık kültürü gibi büyüme stratejileri konusunda farkındalık yaratılmalıdır.
2. Modernizasyon, AR-GE ve inovasyon çalışmaları yeterli değildir. Yatırımda modernizasyon, üretimde verimlilik ile ileri teknolojik sistemlerin kullanımı, ürünlerde uluslararası norm ve standartlara uygunluk bakımından gerekli ISO 9000 ve CE işareti gibi işletme içi yapısal düzenlemelere gitmeleri gereklidir.
3. KOBİ lerin genellikle pazarlama stratejisi bulunmamaktadır. Firmalar içinde bulundukları mevcut durum doğrultusunda her türlü pazarlama olanaklarını araştırarak, kendi bünyelerine uygun modern dağıtım teknik ve kanalları tespit ederek uygulamalıdır.
4. Firmaların etkin bir personel politikası bulunmamaktadır. İyi olmayan çalışma koşulları nedeniyle kalifiye personel şehir dışına gitmekte, ayrıca personel sirkülasyonu yüksek oranda gerçekleşmektedir. Firmalar nitelikli personelleri bünyelerine kazandırmaya ve süreklilik sağlamaya çalışmalıdır. Bu nedenle de iyi bir personel politikası bulunmalıdır.
5. Firmaların fiyatlandırma politikaları bulunmamaktadır. Firmalar etkin bir pazarlama sistemi uygulayabilmek için doğru bir fiyatlandırma politikası izlemelidir. Genellikle maliyet üzerine belirli bir kar marjı bırakarak fiyatlandırma yapan firmaların, fiyatlandırma politikalarını tespit ederken, her şeyden önce talebi bilmeleri, rakiplerini iyi analiz etmeleri, stratejik planlamaya gitmeleri ve tüm bu bilgilenme ve değerlendirme sürecinden sonra fiyatlandırmaya gitmeleri gerekir.

6. Dış pazarlar yeterince tanınmamaktadır. İhracatta özellikle dış pazarları tanıma ve mevzuata ilişkin sorunları olan firmalara yönelik olarak üretim, pazarlama, mevzuat, teknoloji vb. konularda veri tabanı oluşturularak hem ulusal hem de uluslararası iletişim ağları oluşturulmalıdır. Bu noktadan hareketle, güncel gelişmeler (mevzuata ilişkin gelişmeler, AB uyum yasaları, yeni pazarlar vs.) özellikle meslek odalarınca firmalara ulaştırılmaya çalışılmalıdır.
7. Markalaşma maliyetinin yüksek olması firmaları finansal açıdan olumsuz etki etmektedir. Sanayi üretiminde marka yaratabilmek ve dış pazarda ürün çeşitliliği oluşturmak için uluslararası kuruluşlarca onaylanmış test ve araştırma laboratuvarı kurulmalıdır. Markalaşma ve inovasyon konusunda eğitim, seminer ve panellerin düzenlenmesi de bu konuda fayda sağlayacaktır.
8. Firmalar özellikle Uzak Doğu'dan gelen ithal ürünlerle rekabet edememektedir. Firmalar yurt dışı fuar ve sergilere katılmaları konusunda meslek odalarınca bilgilendirilmeli ve yönlendirilmelidir. Teşvikler noktasında gerekli düzenleme ve desteklerin yapılması gerekmektedir.
9. Hammadde genellikle il dışından temin edilmektedir. Firmalarda yerli malı tüketme ve üretme konusunda farkındalık oluşturulmalı ve gerekli tedbirler alınmalıdır.
10. Ara eleman sıkıntısı bulunmaktadır. İl genelinde etkin bir mesleki eğitim sistemi geliştirmeye yönelik çalışmalar yapılması sanayicilerimizin ihtiyaç duyduğu kalifiye eleman sorununun çözülmesini sağlayacaktır.